

Posudek na diplomovou práci

Martiny Hynkové

„Jiné světy“ žen Jazzové sekce v období tzv. normalizace

Téma této diplomové práce je zvoleno velmi vhodně, neboť se snaží zaplnit bílé místo v oblasti genderovanosti opozičních či alternativních struktur v komunistickém Československu. Výzkumná otázka jakož i odpovídající výzkumná metoda jsou orientovány na osobní příběhy. Výzkumná otázka se zaměřuje na „strategie přežití“, adekvátně zvolenou metodou je epizodické narativní interview. Diplomandka se zde vhodně opřela o výzkumný design a koncept Zuzany Kiczkové. Nabízí se ovšem otázka, zda má Kiczková skutečně na mysli strategii „přežití“, neboť překlad slovenského „prežitie“ může být i „prožití“. Další poznámkou vztahující se k tomuto výzkumnému modelu je, že provedení analýz se u Martiny Hynkové v řadě ohledů liší od provedení v práci Kiczkové a spol.

Teoretická část je dobře strukturována a postavena na relevantní literatuře jak v oblasti tematizace genderových vztahů ve společnosti státního socialismu, tak, a lze říci, lépe, v oblasti představení pojmů jako opozice, dissent, alternativa, a rovněž v představení samotné Jazzové sekce. Obě základní části teoretického oddílu jsou zdařilými, v rámci magisterských prací standardními, kompilacemi (v případě genderu za socialismu mohla ovšem autorka čerpat z podstatně novějších prací). Slabší stránkou této teoretické přípravy je ne dosti zřetelné preparování nosných konceptů pro vlastní výzkum, které se projevuje nejen tím, že chybí nějaká shrnující operacionalizace výzkumné otázky v závěru teoretické části, ale s koncepty (které se zde sice vyskytují, ale rozptýleny a ne dost zdůrazněny) diplomandka také jen minimálně pracuje ve svých interpretacích. Co se týče práce s analytickým pojmem „gender“, ta je nejasná jak v teoretické, tak v empirické části, neboť nejsou například dost explicitně tematizovány akty konstruování, na rozdíl od toho, jakou váhu tomuto přístupu přikládá Kiczková et al.

Metoda je dobře popsána i zdůvodněna, sestavení vzorku rovněž. Je nesporné, že diplomandka získala velmi zajímavý a bohatý pramenný materiál, a její práce je užitečná již tím, že tyto příběhy jako první a zatím jediná sebrala. Analýzy materiálu ale v mnohém zůstaly na půli cesty. Přestože Martina Hynková hovoří o tom, že rozhovory kódovala, struktura toho, čemu říká „profily“ narátorek, víceméně kopíruje tematické členění interview (jako „vstup do Jazzové sekce“, „výjezdy do zahraničí“ apod.) a nejsou zde zřetelně identifikované kódy jiného typu, genderově relevantní kategorie. Nelze říci, že si analýza genderovanosti tohoto společenství a jeho činnosti nevšimá, ale zůstávají zde značné rezervy. Ve vztahu k teoretické části se pak například nedozvíme, zda teze, které diplomandka našla v sekundární literatuře, korespondují s nálezy jejích interview či nikoli. Pokud bylo těžištěm spíše subjektivní konstruování genderové role a identity jednotlivými narátorkami, pak k tomu měla být více zaměřena teoretická část a v analýze měla být pozornost ještě více zaměřena na procesy konstruování genderu v individuálních biografích ve spojení se společenstvím Jazzové sekce a její nepsanou genderovou kulturou.

K výhradám je nutné připojit upozornění na skutečně nadměrné množství jazykových prohřešků různého druhu, od gramatických chyb po překlepy, velmi často také v citovaných pasážích, což tedy znamená nepřesné citace. Práce působí, že si ji diplomandka po sobě nepřečetla a nezachytila tak šotky způsobené spell checkem – za všechny uvedu přeměnu výroku „ani pfenig“ na „ani fenykl“.

Tuto diplomovou práci celkově hodnotím jako průměrnou, má odpovídající strukturu a v jednotlivých svých částech celkem splňuje standardní nároky, cenný je bezesporu získaný pramenný materiál. Rezervy zůstaly v analýze, v konzistenci teoretické a analytické části a také po formální (jazykové) stránce.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

PhDr. Hana Havelková, Ph.D.
Vedoucí diplomové práce

V Rožtokách 5.6.2012